

UITVOERINGSPROGRAMMA STUDENTENSTAD 2023-2026

SAMENVATTING

Dit vernieuwde uitvoeringsprogramma Studentenstad 2023-2026 is ontstaan op basis van de uitkomsten van de evaluatie Studentenstad 2019-2022, maar ook naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 en het daaruit voortgekomen coalitieakkoord 'Maastricht, stad van verbondenheid'. Het programma is een actualisatie die een vervolg vormt op de afgelopen jaren met als voornaamste uitgangspunt het versterken van de verbinding tussen student en stad op diverse fronten. De nieuwe ambitie zal zijn:

Maastricht als studentenstad verder te ontwikkelen tot een toegankelijke, inclusieve stad waarbij de onderwijsinstellingen bijdragen aan de maatschappelijke opgaven en studenten en stad verbonden zijn.

De actielijnen worden in het uitvoeringsprogramma 2023-2026 omgezet in plannen en ambities op verschillende terreinen, te weten:

1. Verbondenheid en inclusiviteit
2. Economie en arbeidsmarkt
3. Maatschappelijke bijdrage

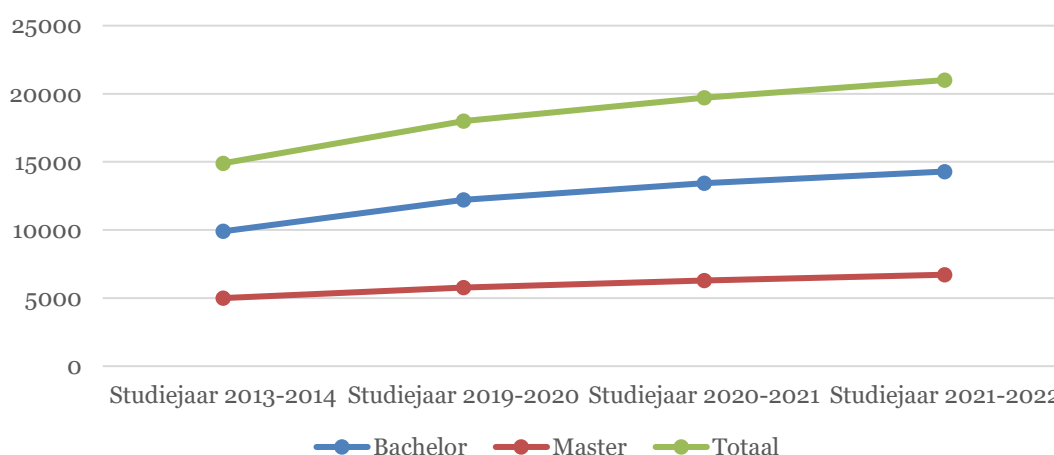
INHOUDOPSGAVE

1	Aanleiding	p. 3
2	Van ‘Student en Stad’ naar Studentenstad: De evaluatie	p. 4
2.1	<i>Context</i>	
2.2	<i>Evaluatie Studentenstad 2019-2022</i>	
3.	Het vervolg: Studentenstad 2023-2026	p. 6
3.1	<i>Coalitieakkoord 2022-2026 ‘Maastricht, stad van verbondenheid’</i>	
3.2	<i>Ambitie Studentenstad 2023-2026</i>	
3.3	<i>Uitgangspunten Studentenstad 2023-2026</i>	
3.3.1	<i>Verbondenheid en inclusiviteit</i>	
3.3.2	<i>Economie en arbeidsmarkt</i>	
3.3.3	<i>Maatschappelijke bijdrage</i>	
4.	Financiën en uitvoering	p. 13

1. Aanleiding

In de Stadsvisie van 2005 werd voor het eerst het belang genoemd van het bijbenen van de ontwikkelingen als gevolg van de groeiende universiteit Maastricht en de komst van (buitenlandse) studenten. Dit belang is in de loop der jaren overgegaan in de ambitie om zowel student en stad duurzaam met elkaar te verweven en verbinden, als het hebben van een duurzame, internationaal georiënteerde kenniseconomie. Het actieprogramma Student en Stad is inmiddels (sinds 2019) getransformeerd tot Studentenstad en er zijn structureel middelen beschikbaar gesteld om de ambities realistisch en uitvoerbaar te houden. Het doel van het uitvoeringsprogramma Studentenstad de afgelopen vier jaren was om enerzijds succesformules te verankeren en anderzijds ruimte te bieden aan nieuwe initiatieven.

Met het oog op het aflopen van niet alleen het programma Studentenstad 2019-2022, maar ook de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 en het daaruit voortgekomen coalitieakkoord *'Maastricht, stad van verbondenheid'*, is het tijd om op de afgelopen jaren terug te blikken en -waar nodig- de ambities aan te passen en/of te vernieuwen. In dit vernieuwde uitvoeringsprogramma Studentenstad 2023-2026 wordt ingegaan op de uitkomsten van de evaluatie Studentenstad 2019-2022, vertaald naar een vervolg op de afgelopen jaren met als voornaamste uitgangspunt het versterken van de verbinding tussen student en stad op diverse fronten.

Figuur 1. Aantal bachelor-, master- en totaal studenten aan de Universiteit Maastricht tussen studiejaar 2013-14 en 2021-2022

Het aantal nieuwe studenten bij de Universiteit Maastricht is de grootste groep studenten in de studentenpopulatie. Ook het aantal inschrijvingen van nieuwe studenten bij Zuyd hogeschool is fors gestegen, hetgeen in lijn is met het landelijke beeld van een algehele stijging van het aantal hbo-studenten.

2. Van 'Student en Stad' naar Studentenstad: De evaluatie

2.1 CONTEXT

Sinds de start van het eerste actieprogramma Student en Stad in 2013 is Maastricht nog meer veranderd in een levendige, internationale studentenstad. Maastricht is Limburgser, Nederlandse, internationaler en multicultureler geworden¹ en de kenniseconomie heeft door de komst van studenten en werkenden uit alle windstreken een flinke impuls gekregen. Inmiddels bestaat circa 20% van de bewoners van Maastricht uit studenten, waarvan meer dan de helft internationaal én afkomstig uit zo'n 123 verschillende landen. Daarnaast telt Maastricht vele internationale instellingen, instituten en – bedrijven die studenten en werknemers met de meest diverse achtergronden en nationaliteiten rijk zijn.

2.2 EVALUATIE STUDENTENSTAD 2019-2022

In 2017 is een eerste uitgebreide evaluatie van het toenmalige actieprogramma Student en Stad uitgevoerd. Naar aanleiding van deze evaluatie en nieuwe ambities uit het Hoofdlijnenakkoord 2018, is het programma behouden en getransformeerd naar het uitvoeringsprogramma Studentenstad, met een bijbehorend structureel jaarlijks budget van €150.000,-. In de periode 2019-2022 werd voortgeborduurd op de successen die eerder behaald werden en er werd een nieuwe focus aangebracht. De rol van de Gemeente Maastricht werd hierin besproken als vooral verbindend, stimulerend en faciliterend. In het uitvoeringsprogramma 2019-2022 werd uitgegaan van de volgende ambitie:

'Maastricht – oudste stad van Nederland met de jongste universiteit van Nederland – ontwikkelen tot een echte studentenstad, waarin studenten zich thuis voelen.'

De bijbehorende actielijnen voor de periode 2019-2022 waren:

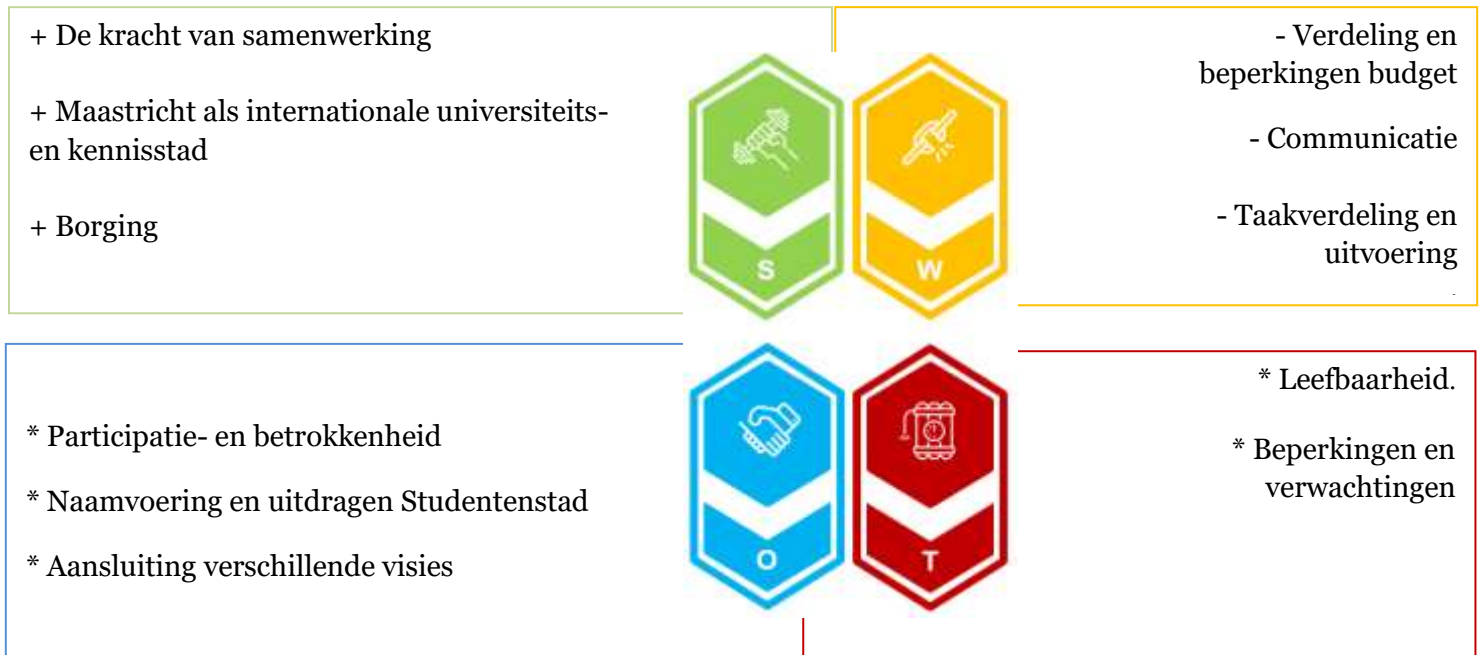
1. Optimale informatie en communicatie;
2. Bloeiend studentenleven;
3. Verbinden van studenten met de stad en haar bewoners;
4. Faciliteren van afgestudeerden bij het vinden van een baan in de stad of regio.

Een uitgebreide evaluatie² van het programma 2019-2022 is reeds met uw raad besproken.

¹ Actualisatie Stadsvisie Maastricht 2030 (2008).

² [Evaluatie Uitvoeringsprogramma Studentenstad 2019-2022. \(maastrichtbeleid.nl\)](https://maastrichtbeleid.nl)

De belangrijkste resultaten vindt u in onderstaande figuur.

De voornaamste conclusies en aanbevelingen van de evaluatie zijn, samenvattend

- ❖ De ambitie van Studentenstad is geslaagd te noemen wanneer gekeken wordt naar onderzoek, waaruit blijkt dat 95% van de studenten Maastricht een prettige of zeer prettige stad vindt om te wonen. Deze vraag wordt tweejaarlijks gesteld aan studenten door middel van kwantitatief onderzoek.
- ❖ De overkoepelende ambitie van Studentenstad is niet langer afdoende. Door de nadruk te leggen op Maastricht als studentenstad, een stad waarin het aangenaam is voor studenten om te (ver)blijven, worden tegelijkertijd de tegenstellingen tussen student en stad groter. Er zijn belangrijke stappen gezet in het kader van de ambitie om een studentenstad te zijn, projecten zijn ingebed en de samenwerking biedt een ferme basis om verder op- en uit te bouwen.
- ❖ Het huidige budget is niet in verhouding tot de ambities en schiet te kort. Naast het uitbreiden van het budget is ook een meer flexibele verdeling van het budget door middel van een subsidiebeschikking aanbevolen. Hierdoor ontstaat er meer grip op het budget en meer ruimte voor nieuwe initiatieven, zonder de lopende projecten te hoeven beëindigen.
- ❖ Bewustwording dat het studentenleven en het zijn van een studentenstad ook negatieve aspecten met zich meebrengt. Dit pakken we op met collega's van andere afdelingen, zoals veiligheid, handhaving en stadsbeheer. Dit is geen onderdeel van het programma Studentenstad als zodanig, maar de betrokken medewerkers zijn wel de verbindende partij.
- ❖ Er wordt weinig waarde gehecht aan de naamvoering van het uitvoeringsprogramma Studentenstad. De verbinding met de stad wordt hierin gemist. Het is aanbevolen om de naamvoering te heroverwegen, indien er een geschikt alternatief gevonden wordt.

3. Het vervolg: Studentenstad 2023-2026

3.1 Coalitieakkoord 2022-2026 ‘Maastricht, stad van verbondenheid’

Het coalitieakkoord 2022-2026 ‘Maastricht, stad van verbondenheid’, legt de nadruk expliciet op het bieden van een thuis aan alle inwoners van onze stad, evenals samenhang, samenwerking en verbondenheid. Studentenbeleid wordt aangegeven als één van de beleidsvelden waarbij samenwerking uitdrukkelijk van belang is.

Daarnaast wordt gesteld dat Maastricht een stad van internationale allure is, mede dankzij de Universiteit Maastricht (de meest Europese universiteit van Nederland, zowel qua staf als studenten) en de dynamische kennisregio. Hoewel het zijn van een internationale en Europese kennisstad de stad veel oplevert, brengt het ook verantwoordelijkheden met zich mee, ook naar onze inwoners. De verbondenheid binnen de stad en binnen de regio biedt kansen, met vele partners in de kennisketen zoals Zuyd Hogeschool, Vista College en de Universiteit Maastricht (UM) en MUMC+. De samenwerking met de onderwijsinstellingen is belangrijk, zij zijn als partners betrokken bij dit uitvoeringsprogramma.

Het is verder noodzakelijk de band tussen ‘kennis en wijk’ te versterken en tastbaar te maken. Door de kennis van studenten in te zetten bij maatschappelijke opgaves, maken we deze verbinding. Om de Maastrichtse kenniseconomie écht te vervlechten met het zijn van een woon-, werk- en bezoekersstad, is het noodzakelijk om de vele bedrijven die Maastricht rijk is, te betrekken. De economische kansen die het Maastrichtse bedrijfsleven te bieden heeft, moeten benut worden. En die kennis kan eveneens het verschil maken voor de stad door de kennis van studenten in te zetten voor maatschappelijke opgaves. Op die manier verbinden we niet alleen student en stad, maar ook kennis en de wijk.

3.2 Ambitie Studentenstad 2023-2026

Het is inmiddels tien jaar geleden sinds de eerste ateliersessies plaatsvonden, die nog in datzelfde jaar zouden leiden tot het eerste programma Student en Stad. Aanleiding hiervoor waren de praktische vraagstukken die zich voordeden na de grote groei van de Universiteit Maastricht en waarvoor specifieke projecten opgezet werden om van Maastricht een échte studentenstad te maken. In de loop der jaren werden de financiering van het programma uitgebreider en stabiel, de ambities groter en de samenwerkingen intensiever.

Hoewel er vele successen behaald zijn, zijn er nog steeds en weer nieuwe uitdagingen. Zo blijft de Universiteit Maastricht groeien, is Zuyd Hogeschool uitgegroeid tot één van de beste middelgrote Hogescholen en ook de studenten van het Vista College zijn studenten. Net als een decennium geleden brengen veranderingen nieuwe vraagstukken met zich mee, evenals nieuwe mogelijkheden. Het uitvoeringsprogramma Studentenstad 2023-2026 bouwt dan ook voort op het coalitieakkoord, dat het een antwoord biedt voor de tweedeling die het vaststelt- namelijk samenwerking en verbondenheid. De rol van de Gemeente Maastricht is dan ook met name verbindend en faciliterend.

Al sinds 2013 is de ambitie van Studentenstad om Maastricht (oudste stad van Nederland met de jongste universiteit van Nederland), zich te laten ontwikkelen tot een echte studentenstad, waarin studenten zich thuis voelen. Deze ambitie past bij het acute karakter van het oorspronkelijke programma, maar inmiddels is Studentenstad deze ambitie ontgroeid. Maastricht is inmiddels immers een echte studentenstad geworden. Uit onderzoek blijkt dat 95% van de ondervraagde studenten Maastricht een (zeer) prettige stad vindt om te wonen en in 2020 werd Maastricht beste studentenkamerstad van Nederland. Daarnaast is Maastricht niet alleen een studentenstad, maar ook een internationale en bovenal Europese universiteitsstad – zelfs de meest internationale universiteit van Nederland, waarbij 50% van de studenten uit het buitenland komt.

Kortom: de ambitie 2019-2022 is niet omvangrijk genoeg om de huidige ambitie te vatten, kijkend naar de kansen en uitdagingen voor de komende jaren. De nieuwe ambitie voor het uitvoeringsprogramma Studentenstad 2023-2026 is dan ook:

Maastricht als studentenstad verder ontwikkelen tot een toegankelijke, inclusieve stad waarbij de kenniseconomie bijdraagt aan maatschappelijke opgaven en student en stad verbindt.

Hierin bedoelen we met toegankelijk en inclusief letterlijk dat er geen sprake is van uitsluiting. Dat betekent dat het uitvoeringsprogramma wordt uitgebreid van HBO- en WO- naar ook MBO-studenten. De onderwijsinstellingen staan hier achter. Er wordt, samen met de kennisinstellingen gekeken met welke concrete projecten de onderlinge relaties verstevigd kunnen worden en reeds bestaande samenwerkingen uit te breiden. Vista College zal gefaseerd en in kleine stappen in het programma gaan participeren. Toegankelijkheid doelt op de verbinding van de stad en haar inwoners met de kennisinstellingen, evenals de toegankelijkheid en bereikbaarheid van de Gemeente Maastricht voor studenten. Maastricht is een kennisstad, waarbij onze kennisinstellingen een belangrijke rol spelen bij de ontwikkeling van de kenniseconomie en de arbeidsmarkt, maar ze zijn ook van grote betekenis voor de stad door kennisdeling. Kennis kan tenslotte bijdragen aan maatschappelijke opgaven en zo de veerkracht van de wijken verbeteren. Zo verbinden we, direct en indirect student en stad aan- en met elkaar.

3.3 Uitgangspunten Studentenstad 2023-2026

De gestelde ambitie bouwt verder op het kernwoord ‘verbinding’ – zowel het succes als de uitdaging van Studentenstad. De bijbehorende uitgangspunten binnen het programma behoeven evenals de ambitie vernieuwing, zoals ook is gebleken uit de evaluatie studentenstad 2022. De vier oorspronkelijke actielijnen zijn nog steeds relevant, maar toe aan actualisatie. De actielijnen worden in het uitvoeringsprogramma 2023-2026 omgezet in plannen en ambities op verschillende terreinen, te weten:

1. Verbondenheid en inclusiviteit
2. Economie en arbeidsmarkt
3. Maatschappelijke bijdrage

3.3.1 Verbondenheid en inclusiviteit

Verbondenheid en inclusiviteit zijn kernwoorden in het coalitieakkoord 2022- 2026, het strategisch programma 2022-2026 van de Universiteit Maastricht, de Zuyd-visie op eigentijds hoger beroepsonderwijs, het meerjarig strategisch beleidsplan 2020-2025 van Vista College en dus ook onmisbaar in voorliggend uitvoeringsprogramma. Deze twee kernwoorden zijn veelomvattend. Verbondenheid wordt enkel gevoeld, wanneer je onderdeel van iets bent, en vraagt dus om inclusiviteit. Inclusiviteit behoeft een gelijkwaardige behandeling en het onderdeel worden van een groter geheel. Onderdeel van de samenleving worden en zijn gaat niet vanzelf – in een mix van verschillen zal iedereen zijn plek moeten vinden. Hoewel inclusie heel technisch lijkt, gaat het over hoe wij ons verbinden met elkaar, ruimte nemen en ruimte geven op een manier waarop iedereen tot zijn of haar recht komt.

In het kader van Studentenstad moet er hiervoor aan een aantal voorwaarden voldaan worden. Je kunt pas onderdeel van iets worden als je op je plek voelt en de kans krijgt om je draai te vinden. Hiervoor is informatievoorziening, op een laagdrempelige en toegankelijke manier essentieel.

Duidelijke informatievoorziening en communicatie zijn noodzakelijk voor (internationale) studenten om zich thuis te kunnen voelen in Maastricht. Het voorkomt ook dat onze lokale regels, gewoontes en gebruiken onbekend blijven, waardoor samenleven niet altijd even evident is. Hierbij is een dialoog belangrijk, want ook studenten hebben hun eigen gewoontes, ritmes en regels en deze zijn op hun beurt weer vaak onbekend bij andere inwoners in Maastricht.

Daarnaast betekent (actief) onderdeel worden van je omgeving dat er een mogelijkheid is om gehoord te worden. Gehoord worden en je mening kunnen geven maakt dat je onderdeel wordt van een groter geheel. Voorwaardelijk om gehoord te worden is ook begrepen worden en begrijpen; verstaan en verstaan worden.

Ook op een letterlijke manier is inclusie belangrijk, want MBO-studenten zijn óók studenten. Dat betekent dat Maastricht een studentenstad wil zijn waarbij er geen onderscheid gemaakt wordt tussen studenten van verschillende culturele achtergronden of opleidingen.

Daarnaast is de verbinding tussen de student en de Maastrichtse cultuur belangrijk. De lokale cultuur kan afwijkend zijn van de cultuur die studenten uit andere windstreken gewend zijn. Dit kan uitdagingen met zich meebrengen. Het vraagt om mogelijkheden tot uitwisseling tussen de Maastrichtse cultuur en de student. Hiervoor moeten beide zich openstellen voor elkaar om zo samen onderdeel te zijn van één Maastrichtse cultuur.

Acties 2023-2026:

- Blijven inzetten op het voorzien van actuele, relevante en Engelstalige informatie voor (internationale) studenten via mymaastricht.nl. Deze informatie gaat over onderwerpen als gezondheid, transport, wonen, financiën, sport, evenementen, community en een overzicht van locaties en activiteiten. Belangrijkste doelstelling naast het voortzetten van de huidige werkzaamheden is het uitbreiden van het bereik van de website en het blijven promoten onder met name nieuwe studenten. We zetten hierbij ook in op het verbinden van de kennis binnen mymaastricht.nl en het Expat Centre Maastricht Region.
- Het verder concretiseren van de activiteiten met betrekking tot bijvoorbeeld een studentenpanel dat gebruikt kan worden als aanvulling op het Maastricht Forum. Het Maastricht Forum is het online burgerpanel van de gemeente Maastricht dat bestaat uit zo'n 4.000 inwoners van de stad die graag meedenken over de stad en hun mening geven over verschillende onderwerpen. De vertegenwoordiging studenten in het Maastricht Forum is structureel onvoldoende om representatief te zijn omdat het moeilijk is om studenten te bereiken. Dit willen we opvangen. Een mogelijkheid is om een panel op te richten, specifiek gericht op studenten of jongeren en hun behoeften: het Studentenpanel. We onderzoeken echter ook andere mogelijkheden om de studenten meer te betrekken.
- Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om samen met de onderwijsinstellingen te komen tot het bieden van kansen met betrekking tot praktische integratie in Maastricht. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het voorzien van taalcursussen, verdiept met informatievoorziening over lokale gewoontes en gebruiken en ook de Maastrichtse cultuur. We zetten in op het vergroten en promoten van het aanbod aan gratis taalcursussen Nederlands voor studenten. We gaan onder meer in gesprek met de Universiteit Maastricht en het Talencentrum over de wijze waarop we het Nederlandse taalonderwijs aan studenten kunnen uitbreiden.

- Inzetten op verbinding binnen de gemeentelijke organisatie en het korter maken van de lijntjes tussen de verschillende gemeentelijke afdelingen. Hoewel deze samenwerkingen reeds aanwezig zijn is inzetten op intensivering hiervan essentieel om studenten en andere inwoners van de stad optimaal van dienst te kunnen zijn. Denk hierbij aan samenwerking op het gebied van afvalbeleid, (fiets)parkeren maar ook wat betreft communicatie rondom verkiezingen.

- Inzetten op het zichtbaarder maken van de successen en reikwijdte van het uitvoeringsprogramma, zowel wat betreft positionering binnen de gemeentelijke organisatie als door het voorzien van meer informatie op de gemeentelijke website. Ook het bekender maken van het uitvoeringsprogramma onder studenten, te beginnen met het voorzien van een officiële Engelse vertaling van voorliggend uitvoeringsprogramma.

- We zetten in op het op- en uitbouwen van de verbinding tussen de verschillende onderwijsinstellingen op MBO-, HBO- en WO-niveau en de intensivering van de betrokkenheid van MBO en HBO bij het uitvoeringsprogramma Studentenstad. Deze intentie wordt gesteund door de onderwijsinstellingen. We ondersteunen studentenorganisaties en – verenigingen bij het toelaten van MBO-studenten. Ook zetten we in op een gezamenlijke introductieweek voor alle studenten, samen met de organisatie van de INKOM.

- Het voorzetten van de activiteiten van Huurteam Zuid-Limburg (voorheen Housing Helpdesk) als informatie- en adviespunt voor iedereen die een kamer of woning in Maastricht huurt en huurproblemen heeft. Het Huurteam blijft studenten helpen bij het oplossen van problemen met de verhuurder, zoals het huurcontract, borg, te hoge huur, servicekosten en gebreken. Omdat het Huurteam de activiteiten heeft uitgebreid naar huurders in Zuid-Limburg, en niet langer exclusief studenten in (de omgeving van) Maastricht, zal er ingezet worden op het uitbreiden van het netwerk en het verder uitrollen van de bekendheid.

- Waar mogelijk ondersteunen van informatiecampagnes, specifiek gericht op de doelgroep studenten in Maastricht wanneer daar behoefte aan is. Denk hierbij aan campagnes zoals de landelijke postercampagne met betrekking tot het naleven van de coronamaatregelen onder studenten. Ook het ontwikkelen van een gemeente breed, specifiek communicatieplan gericht op de doelgroep (internationale) studenten wordt ambtelijk ondersteund. Hierbij worden ook de kennisinstellingen aangehaakt om de reeds bestaande samenwerking op het gebied van communicatie verder te versterken.

3.3.2 Economie en arbeidsmarkt

Maastricht is niet alleen een internationale universiteitsstad, maar ook een kennisstad. De onderwijsinstellingen spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van de kenniseconomie, waarmee samenwerking mogelijk is op tal van terreinen. Zowel praktisch- als academisch opgeleide studenten moeten onderdeel worden van de groeiende kenniseconomie. Om dat te realiseren is verbinding essentieel. Verbinding tussen de kennisketen, studenten, de arbeidsmarkt en het bedrijfsleven. Wanneer behoeften uitgesproken worden en waar nodig en mogelijk is, op elkaar afgestemd worden, ontstaat een vruchtbare voedingsbodem voor de kenniseconomie om verder op te groeien.

Uit onderzoek van het Research Center for Education and the Labour Market (ROA) blijkt dat individuele kenmerken en de perceptie over sociaaleconomische en culturele factoren een rol spelen bij de beslissing van studenten om na hun studie te verhuizen en daarmee de stad en regio te verlaten. Het meest bepalend voor een eventuele verhuizing zijn echter vooral economische factoren: het perspectief op het vinden van een baan. Het verhuispatroon in Maastricht kent (evenals andere studentensteden) een hoge instroom van 18-jarigen en een hoge uitstroom van 25-jarigen. Ondanks dat Maastricht in vergelijking met

andere perifere regio's hoog scoort op het vasthouden van menselijk kapitaal, verlaat gemiddeld 80% van de UM-alumni (afstudeercohort 2005-2006, 2010-2011 en 2014-2015) binnen vijf jaar na afstuderen de Euregio Maas-Rijn (EMR).

Uit de interviews blijkt bovendien dat de helft van de ondervraagde alumni zich niet bewust is van de mogelijkheden van wonen en werken in de stad, regio en net over de grens. De perceptie over lokale carrièreperspectieven is dus van groot belang voor de beslissing om te blijven of te vertrekken na het afstuderen. In dit kader is in de afgelopen jaren een carrière evenement georganiseerd, met als doelstelling bij te dragen aan de regionale kenniseconomie en arbeidsmarkt, door studenten en recent afgestudeerden te verbinden en behouden voor Maastricht en de (Eu)regio.

Helaas is, mede door de effecten van COVID-19 crisis, de uitwerking van dit carrière evenement beperkt gebleven. De noodzaak om vanuit het uitvoeringsprogramma actief bij te dragen aan het zichtbaar maken van carrièreperspectieven in de stad en regio blijft, evenals het faciliteren van ondersteuning bij het vinden van een baan. Samen met de onderwijsinstellingen, binnen de gemeentelijke organisatie en het bedrijfsleven wordt onderzocht welke mogelijkheden er hiertoe zijn en hoe de verbindingen gelegd kunnen worden, om te komen tot een netwerk dat voor alle betrokkenen van waarde kan zijn.

Zichtbaarheid is hierin de eerste stap. De aan Maastricht grenzende regio telt binnen één uur reistijd circa vier miljoen inwoners en 2,2 miljoen banen, zo stelt het ROA. Desondanks zijn de kansen die Maastricht en de omliggende regio biedt bij studenten en recent afgestudeerden niet bekend. De vraag bij bedrijven in Maastricht en de regio naar geschikte werknemers, zowel praktisch- als academisch geschoold is hoog en de zichtbaarheid van de lokale en regionale bedrijvigheid blijkt onvoldoende om recent afgestudeerden te behouden. Ook de afstemming tussen het onderwijsaanbod en de vraag vanuit de lokale economie is niet altijd optimaal. Daarnaast komt er veel kijken bij het als international werken in Nederland, of als Nederlander in de grensregio. De regelgeving is bij studenten, bedrijven en andere instellingen vaak onvoldoende bekend en de hulpmiddelen die aan internationals geboden worden bereiken studenten ook niet altijd.

Naast de bijdrage die studenten leveren aan de lokale economie in de vorm van consumeren op alle gebieden, zijn studenten van grote waarde voor de lokale arbeidsmarkt, ook al vóór het afstuderen. De personeelstekorten in de horeca, detailhandel en zorg zijn sinds de coronacrisis groter geworden, maar de flexibiliteit die in deze branches gevraagd wordt, wordt vaak ingevuld door studenten. Uit cijfers van het UWV van vóór de pandemie is bekend dat zo'n driekwart van het totale personeelsbestand in de detailhandel bestaat uit scholieren of studenten en zelfs de helft jonger was dan 30 jaar. Ook in 2022 blijven horeca, detailhandel en zorg kansrijke branches voor studenten, waarmee zij een belangrijke rol spelen in de dynamische Maastrichtse economie en –samenleving.

Acties 2023-2026:

- Onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de huidige informatievoorziening voor studenten uit te breiden. Dat betekent niet enkel de focus op studenten zich laten thuis voelen in Maastricht en bekend worden met de lokale regelgeving en gebruiken – ook informatie over wat er allemaal bij komt kijken wanneer je als internationale recent afgestudeerde student in de stad of regio wil blijven wonen en werken is noodzakelijk. Hiervoor is het belangrijk om samen te werken met de experts van bijvoorbeeld het Expat Centre Maastricht Region, Grens Info Punt, SGA en het Team Ondernemen. Kennisdeling staat hierbij centraal. Ook haken we aan bij de Talent Coalition, een project dat de mogelijkheden om in de regio te wonen en werken inzichtelijk wil maken en onder meer door het aanbieden van stages talen in contact laat komen met het bedrijfsleven in de regio.

- Zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie zoeken naar mogelijkheden om de lokale bedrijven en hun behoeften te verbinden aan de onderwijsinstellingen. Zoals blijkt uit het Coalitieakkoord 2022-2026 is het niet evident dat vraag en aanbod van deze partijen altijd op elkaar aansluiten – met name vanwege onbekendheid. Wanneer de verbindingen hier gezocht worden, zijn er wellicht mogelijkheden voor betere afstemming. Dit wordt verder onderzocht en indien haalbaar geconcretiseerd.

- Het organiseren van een eigen carrière evenement is onvoldoende effectief gebleken, met name door de hoeveelheid van reeds bestaande activiteiten gericht op de arbeidsmarkt. Zowel door de Universiteit Maastricht, Zuyd Hogeschool als Vista College worden carrière evenementen georganiseerd. We proberen verbindingen tussen deze evenementen te leggen om zo een win-win situatie te bereiken. Een eerste stap willen we zetten tijdens een bijeenkomst in het stadhuis waarbij we samen met studenten brainstormen over wat ze nodig hebben om beter zicht te krijgen in de carrièreperspectieven.

3.3.3 Maatschappelijke bijdrage

De kennis die zich bevindt binnen de kennisketen en de onderwijsinstellingen kan van grote waarde zijn voor de samenleving. De nadruk op het leveren van een bijdrage aan maatschappelijke opgaven en meer specifiek, veerkrachtige wijken, maakt een kennisinstelling een belangrijke speler die de mogelijkheid heeft om een enorme maatschappelijke bijdrage te leveren. Het intellectueel kapitaal dat wordt gebruikt in het onderwijs, kan waarde creëren over de gehele breedte van de maatschappij. Door netwerken met relaties en samenwerkingen kan deze kennis verder ontwikkeld, gedeeld en uiteindelijk toegepast worden.

In de visies van de onderwijsinstellingen is duidelijk te zien dat maatschappelijke vorming een belangrijk neven doel is van het onderwijs, hetgeen zich uit in verschillende doelen en thema's. Er wordt steeds vaker gekozen om burgerschapsvorming te zien als een onderdeel van maatschappelijke vorming. Er is dus meer aan de orde dan het opleiden van professionals of wetenschappers; het gaat ook om het opleiden van actieve burgers die een bijdrage leveren aan de maatschappij. Door vakinhoud in een voor de maatschappij bruikbare context te plaatsen, wordt waarde én verbondenheid gecreëerd. Niet alleen biedt een zinvolle beleving van studie en werk een stimulans voor studenten, de waarde die gegenereerd wordt door samenwerking en co-creatie is zeer groot. Hierbij kan gedacht worden aan projecten en initiatieven zowel vanuit de kennisinstellingen als studenten zelf. In de COVID-19 crisis zijn bijvoorbeeld verschillende initiatieven ontstaan waarbij studenten concreet een bijdrage leverden en elkaar en anderen ondersteunden. Zo werd er op initiatief van studenten een oppasdienst opgezet voor zorgmedewerkers, gaven rechtenstudenten gratis juridisch advies aan lokale ondernemers en werknemers en werden er boodschappen gedaan en afgeleverd bij kwetsbare personen en ouderen. Ook vanuit de Citydeal wordt kennis omgezet in een praktische bijdrage door diverse projecten gericht op de gezondheid van de samenleving, toekomstbestendigheid van het bedrijfsleven, veerkrachtige en waardevolle wijken en circulair produceren.

Acties 2023-2026:

- Continuering van de City Deal Kennis Maken (CDKM) en de samenwerking met de kennisketen op dit gebied borgen en intensiveren. De inzet van de City Deal is om het oplossen van maatschappelijke opgaven van steden in een stroomversnelling te brengen door onderzoekers, docenten en studenten hierbij grootschalig te betrekken. Op deze manier wordt voorzien in zowel kennisbenutting als de stad als leeromgeving voor studenten. Sinds 2022 bestaat de City Deal Kennis Maken uit twintig betrokken steden en hun

kennisinstellingen. Er is een projectvoorstel ingediend vanuit Zuyd Hogeschool, waaraan de Gemeente Maastricht als partner verbonden is. In maart 2023 wordt bekend of dit project toegekend wordt. Studenten worden vanuit de City Deal betrokken bij gemeentelijke projecten en ondersteunen in bijvoorbeeld onderzoeken in de wijk. Dit past ook binnen de Veerkrachtige Wijken-aanpak en er zal gezocht worden naar mogelijkheden om verder samen te werken in dit kader. Ook binnen de ontwikkeling van de Health Campus kunnen studenten wellicht een bijdrage leveren door onderzoeken te doen die bijdragen aan de leefbaarheid en gebiedsontwikkeling van de campus.

- Continuering van het project Match en de daaraan gelieerde projecten. Match gelooft in de kracht van maatschappelijke betrokkenheid en heeft als missie om een waardevolle bijdrage te leveren door verbinding. Studeren is tenslotte meer dan colleges volgen; het gaat ook om het opdoen van ervaringen. Match bestaat uit MatchConnect, Match For Brighter Futures, Matchhuizen en Match SLIM. MatchConnect is het platform voor studentvrijwilligerswerk waarbij studenten die vrijwilligerswerk willen doen worden verbonden aan het netwerk van organisaties in Maastricht. Match For Brighter Futures verbindt scholieren met minder kansen aan studenten die ze coachen en helpen met huiswerk. Matchhuizen zijn huizen waar studenten, in ruil voor huurkorting, 8 uur per week werken aan verbinding in de buurten en wijken. Match SLIM biedt onafhankelijke informatie, advies en ondersteuning aan hen voor wie studeren niet vanzelfsprekend is.

4. Financiën en uitvoering

In de Programmabegroting 2023 zijn de financiën voor het uitvoeringsprogramma Studentestad 2023-2026 vastgelegd. Hierbij is vermeld dat de inzet van beschikbare 0,5 fte formatie te weinig is en voor de inzet van een (student) medewerker een equivalent van 0,5 fte van de middelen wordt gereserveerd, inclusief additioneel werkbudget. Voor het nieuwe programma hanteren we derhalve een aanvullend bedrag van € 75.000,- per jaar, bovenop de bestaande € 150.000,-

Voorgesteld wordt om vanaf 2023 te werken met een Subsidieregeling Studentestad. De verdeling van het totale budget Studentestad zal daarmee verdeeld worden over subsidie en werkbudget inclusief onderzoek, namelijk:

	2023	2024	2025	2026
Subsidies beschikbaar te stellen voor activiteiten in het kader van Studentestad op basis van een nog op te stellen Subsidieregeling Studentestad	165.000	165.000	165.000	165.000
Werkbudget inclusief onderzoek	60.000	60.000	60.000	60.000
Totaal	225.000	225.000	225.000	225.000

Deze subsidieregeling biedt de kennisinstellingen in de stad de mogelijkheid om subsidie aan te vragen voor diverse activiteiten in het kader van het uitvoeringsprogramma Studentestad 2023-2026. Deze subsidie kan gedurende het gehele jaar worden aangevraagd.

fitz-ka

fitz-ka
Keto
Keto
Keto

fitz-ka
Keto
Keto
Keto

MATCH CABER